Fonaments del Disseny

Sèrie 3.

Exercici 1 (3 punts)

Es valoraran a parts iguals :

- Una definició de tipografia com a disciplina encarregada del disseny dels abecedaris i la seva classificació i utilització
- Una classificació de famílies tipogràfiques, que com a mínim contempli, fent menció a les seves característiques bàsiques :
  - les romanes
  - les egípcies
  - les lletres de pal sec
  - les de fantasia

Es valorarà positivament l'ampliació d'aquestes famílies (ex : cal·ligràfiques, de transició, etc..)

- Un comentari referent a que la lletra de la imatge correspon a la família de les romanes.

OPCIÓ A

Exercici 2.1 (3 punts)

Es valoraran:

- Els atributs estètics: composició simètrica a partir d'un eix vertical centrat; constitució d'un referent al bust humà emprant solament lletres i una corbata de llacet; composició contundent obtinguda a partir d'elements molt senzills,...
- Els atributs sígnics: l'autor és no un aventurer ni un militar etc., sinó un *senyor* en el sentit més noble de la paraula; un senyor d'una elegància més aviat conservadora; per tant, no d'ara mateix, sinó més aviat un reconegut autor, un clàssic literari, ...

Exercici 2.2 (3 punts)

Criteris a valorar:

Gamma cromàtica a partir de taronges i blaus que recorda els colors de l'estiu del sol, la platja i el mar.

Tipografia: la lletra de pal sec implica modernitat i dinamisme. La forma de bloc de les lletres defineix l'efectivitat del producte en la seva utilització. La superposició tipogràfica obeeix a canons estilístics actuals i pot ser interpretada com la superposició constant de les onades per sobre de la sorra de la platja.

L'asimetria tipogràfica dóna dinamisme a la composició i per tant dinamisme a la pròpia gamma de productes.

Es valorarà molt positivament qualsevol comentari de l'alumne esmentant que a nivell tridimensional és important fer ús dels mateixos envasos que les altres línies de cura capil·lar per aconseguir un abaratiment de costos (produir noves formes implica fer nous motlles i desenvolupar un altre procés industrial complert és molt costós) i una identificació per part del consumidor que ja està familiaritzat amb les formes de la mateixa firma.

Fonaments del Disseny

Exercici 2.3 (3 punts)

Les variables antropomètriques són referides bàsicament a l'alçada del jugadors o jugadores. Els exemples podrien ser com aquests:

- Instal·lacions: interruptors elèctrics, aspersors de les dutxes, manetes de les portes etc., situats més amunt de l'habitual
- Mobiliari: bancs per seure més alts i resistents de l'habitual, perxes i taquilles situades a major altura, taules de massatge més resistents, etc.
- Components arquitectònics: portes de major alçada, sostre del vestuari més alt de l'habitual.

La justificació argumentada dels exemples ha de basar-se per una part més en el sentit comú que en el coneixement explícit de totes les dimensions afectades. Ara bé, saber quina és l'alçada normal d'una porta (una corrent fa 2'10m), la d'un sostre (cota normal al voltant dels 2'5m), o la distància habitual entre terra i seient (que oscil·la entre els 40 i 45cm) etc., seran valorades positivament. L'argumentació pot estar basada en la simple incomoditat, l'aclaparament d'un sostre massa proper al cap o fins i tot en la antifuncionalitat estricta (hi ha jugadors que sobrepassen els 2'10m). En el cas dels esportistes alts es dóna simultàniament un augment de pes molt notable que requereix major resistència en mobles i altres complements. En canvi, ningú no diu que la taula de massatges hagi de ser mas alta, ja que el massatgista no és jugador.

Exercici 3 (4 punts)

- Quant a la forma, es valorarà la originalitat de les solucions, i en particular la relació entre la seva simplicitat i el resultat volumètric obtingut, col·locant tres llapis en cadascun dels tres orificis o llocs deixats a l'efecte per l'alumne o alumna.
- Quant a la seva funcionalitat, es valorarà la simplicitat de muntatge, encara que tenint
  present que certes disposicions del material solen ser, no obstant la seva originalitat, més
  entretingudes de muntatge. Es valorarà l'estabilitat estructural final del conjunt expositorllapis col·locant tres llapis en cadascun dels tres orificis o llocs deixats a l'efecte per
  l'alumne/a. Es tindrà present el funcionament dels encaixos si hi són (cosa que no sempre
  és necessària)
- Qualsevol posició dels llapis serà considerada potencialment bona sempre que romanin finalment estables.
- La pulcritud i bon treball són positivament valorables.
- El desenvolupament pla de la solució pot provenir d'un calc del volum desplegat, i sempre que la seva estructura sigui correcta i no contradigui la forma i funcionament original, es poden admetre petites variacions de mesura. Quant a la distinció entre línies de plec i línies de tall, es valorarà de manera fonamental que en el dibuix s'expressin clarament, i es considerarà positivament que l'alumne conegui el codi vigent en tota la indústria gràfica: línia contínua per a línies de tall i discontínua per a línies de plec.
- La valoració de la làmina d'esbossos no sobrepassarà el 30% de la nota global, i en ella es contemplarà la capacitat de diversificació: disposicions de plegat o enrotllament, diferents posicions dels llapis, encaixos, etc.

PAU 2004

Pautes de correcció

Fonaments del Disseny

OPCIÓ B

Exercici 2.1 (3 punts)

Es valoraran:

- Els atributs estètics: composició simètrica a partir d'un eix vertical centrat; constitució d'un referent al bust humà emprant solament lletres i una corbata de llacet; composició contundent obtinguda a partir d'elements molt senzills,...
- Els atributs sígnics: l'autor és no un aventurer ni un militar etc., sinó un *senyor* en el sentit més noble de la paraula; un senyor d'una elegància més aviat conservadora; per tant, no d'ara mateix, sinó més aviat un reconegut autor, un clàssic literari, ...

Exercici 2.2 (3 punts)

Criteris a valorar:

Gamma cromàtica a partir de taronges i blaus que recorda els colors de l'estiu del sol, la platja i el mar.

Tipografia: la lletra de pal sec implica modernitat i dinamisme. La forma de bloc de les lletres defineix l'efectivitat del producte en la seva utilització. La superposició tipogràfica obeeix a canons estilístics actuals i pot ser interpretada com la superposició constant de les onades per sobre de la sorra de la platja.

L'asimetria tipogràfica dóna dinamisme a la composició i per tant dinamisme a la pròpia gamma de productes.

Es valorarà molt positivament qualsevol comentari de l'alumne esmentant que a nivell tridimensional és important fer ús dels mateixos envasos que les altres línies de cura capil·lar per aconseguir un abaratiment de costos (produir noves formes implica fer nous motlles i desenvolupar un altre procés industrial complert és molt costós) i una identificació per part del consumidor que ja està familiaritzat amb les formes de la mateixa firma.

Exercici 2.3 (3 punts)

El famós tractament va consistir en encolar i emmotllar a pressió diversos llistons (potes) i làmines (seient-respatller) per tal de donar forma al mateix temps que les diverses capes de fusta quedaven unides i es reforçaven entre elles, oferint una resistència i una forma que mai hauria pogut ser obtinguda a través de la fusta simple. Aquesta cadira va inaugurar el mecanisme de mènsula en fusta als països nòrdics, on aquest material comptava amb molt d'ús i tradició artesana. En el cas particular de les làmines, aquestes són col·locades girant-les en cada capa, per tal d'obtenir les mateixes propietats en tots els punts del compost final (fusta contraplacada o contraxapada).

Exercici 3 (4 punts)

Es puntuarà positivament tota realització (dibuix o maqueta) que, dins les condicions obligades per l'exercici, compleixi amb els clàssic principis de:

- Funcionalitat: ha de ser fàcilment transitable, cosa que en aquest cas implica senzillesa i
  plenitud del pis, almenys dins l'àrea sota cobert. Com que se suposa que l'exterior és de
  terra, caldrà evitar desnivells. La necessitat de mirar en totes direccions pot implicar una
  certa simetria respecte de l'eix vertical central, o, en qualsevol cas, una llibertat de vistes
  que sigui lliure en totes direccions.
- Bona construcció: en aquest cas tota l'estructura se suporta sobre quatre peus drets suposadament estables, i per tant s'ha de valorar com queden resoltes les unions amb la coberta perquè el conjunt romaní estable.

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat **PAU 2004**

Pàgina 4 de 6

Pautes de correcció

Fonaments del Disseny

- Estètica: el conjunt ha de restar agradable, ben proporcionat i adequat al tamany de la persona, coses totes elles relacionades i interdependents.
- La valoració de la làmina d'esbossos no sobrepassarà el 30% de la nota global, i en ella es contemplarà la capacitat de diversificació: coberts d'envelat o d'obra, disposicions de planta de diferents formes, etc.

Nota.- Hi ha moltes maneres de fer un cobert, i en aquest cas no és obligat que guareixi de la pluja, però són freqüents dues solucions clàssiques: o bé en forma de templet, amb el qual la coberta en forma de cúpula se sol cenyir al perímetre de la base, o en forma de quiosc amb cobert pla i marquesines que sobresurten. Els correctors consideraran i ponderaran totes les solucions, que poden ser infinites, diferents de les habituals i bones, però fent especial atenció a les proporcions finals i la seva relació des del punt de vista de l'escala humana. També es consideraran les aportacions no habituals si són interessants i no contradiuen els principis de funcionalitat i de bona construcció. Quant a les tècniques d'unió, s'ha de tenir un criteri permissiu tenint present l'etapa acadèmica, però restrictiu des del punt de vista del sentit comú.

Fonaments del Disseny

Sèrie 1.

Exercici 1. (3 punts)

És pretén un bon desenvolupament de les capacitats analítiques de l'objecte. A part de la gran versatilitat que té l'objecte es pretén que s'analitzin també inconvenients que es puguin derivar de l'ús d'aquest estri. Tipus de comentaris a desenvolupar:

Avantatges: Té una gran versatilitat: un sol objecte desenvolupa un gran nombre de funcions. Ocupa molt poc espai i pesa relativament poc. Queda tot totalment protegit, impedint ferir-se amb cap de les eines quan està totalment plegada i fent-la òptima per transportar a tot arreu, ... Inconvenients: Haver de desplegar i plegar contínuament totes les eines. En termes ergonòmics, normalment és difícil treure les eines amb l'ungla i de vegades no es veu quina és l'eina que es necessita i s'han d'anar traient totes per trobar la desitjada. El fet que totes les eines siguin plegables implica que en algun moment de la seva manipulació hi pugui haver un atrapament dels dits. També, en manipulacions continuades, cal carregar el pes de tots els instruments, quan utilitzant, per exemple, un destornillador simple, el pes que cal manipular seria molt menor, ...

OPCIÓ A

Exercici 2.1. (3 punts)

És important fer notar en un principi que una de les característiques del cartró ondulat en ser usat per embalar, és la seva capacitat per protegir el seu contingut contra la rotura o desperfecte tant en l'emmagatzematge com en el transport (1punt), però també que es faci al·lusió a la ràpida identificació del contingut d'aquests items en concret a partir del pictograma imprès a l'exterior de l'embalatge a gran tamany (1punt). Es pretén que encara que no es parli concretament de pictogrames es faci al·lusió a la simplicitat de línies i ràpid reconeixement de les formes gràfiques impreses (1 punt).

Exercici 2.2. (3 punts)

Es pretén una reflexió crítica sobre avantatges i inconvenients d'aquest objecte d'ús quotidià, diferenciant l'estri manual de l'artefacte elèctric. Aquest model en concret incorpora un sistema que centrifuga el suc per aprofitar al màxim el líquid, però en realitat el que es pretén com a resposta és una enumeració del tipus:

Avantatges de l'aparell elèctric:

- No s'ha de fer tanta força al esprémer amb la ma i el braç sencer.
- Eliminació del moviment rotatori del canell,...

Avantatges de l'estri manual: (que poden estar també plantejats com a inconvenients de l'elèctric):

- Ocupa menys espai.
- Pesa menys
- Si hi ha una mancança de subministre elèctric, pot seguir funcionant, ...

Exercici 2.3 (3 punts)

- Tipus d'avantatges a identificar:

Els cossos mòbils s'adapten millor a un espai que pugui ser petit. La mobilitat no condiciona tant un espai únic i hi ha més versatilitat per transformar-lo a les necessitats de les diferents situacions.

- Inconvenients:

La poca mobilitat que ofereixen algunes connexions elèctriques i les entrades i sortides d'aigua.

Exercici 3. (4 punts)

Es demana la màxima concreció en l'esbós d'un cartell on s'hi pugui valorar:

- Un procés coherent que hagi dut a una proposta final a partir de l'anàlisi de les obres anteriors tant a nivell formal com a nivell conceptual.

Fonaments del Disseny

A nivell formal es demana la concreció definida per les propostes mostrades dels anys anteriors, on el fons és pla i la imatge ocupa el pla principal i el text un de més secundari. (1 punt).

En la línia conceptual dels anteriors es demana una proposta on qualsevol objecte o grafia perdi el seu significat per convertir-se en un faune (1 punt).

- Un resultat ordenat i adientment jerarquitzat que funcioni comunicativament com a cartell on la utilització de la tipografia i la imatge aconsequeixin una composició funcional (1 punt)
- Una presentació i acabats prou pulcres tot i comptant amb les possibilitats de que es disposa durant la realització de la prova (1 punt).

OPCIÓ B

Exercici 2.1 (3 punts)

De fet, el propi dissenyador ha fet especial menció a l'allunyament de tòpics i folklorismes gaudinians que entrarien en competència deslleial amb les formes originals del propi Gaudí. Però el que es pretén pròpiament en aquesta prova és el desenvolupament de les capacitats d'anàlisi on s'avaluïn els conceptes expressats a partir dels elements gràfics com per exemple:

- La inicial de Gaudí substitueix la grafia dels dos zeros de l'any 2002, fent a l'arquitecte i l'any inseparables.
- La tipografia utilitzada (Franklin Gothic) en horitzontal, pretén establir un paral·lelisme amb el decurs de l'any, establint una següència d'aconteixements, exposicions, etc..
- Per la seva banda, el fet que sia una minúscula aporta la corba sinuosa que acompanya sovint l'obra de Gaudí i del Modernisme català en general.
- L'hexàgon ens transmet la geometria, tant important en les estructures de l'obra de l'arquitecte i també en la forma de les rajoles del Passeig de Gràcia.

Cada aportació correcta d'aquest tipus es pot valorar amb un punt.

Exercici 2.2. (3 punts)

És important fer notar en un principi que una de les característiques del cartró ondulat en ser usat per embalar, és la seva capacitat per protegir el seu contingut contra la rotura o desperfecte tant en l'emmagatzematge com en el transport (1punt), però també que es faci al·lusió a la ràpida identificació del contingut d'aquests items en concret a partir del pictograma imprès a l'exterior de l'embalatge a gran tamany (1punt). Es pretén que encara que no es parli concretament de pictogrames es faci al·lusió a la simplicitat de línies i ràpid reconeixement de les formes gràfiques impreses (1 punt).

Exercici 2.3 (3 punts)

Tipus d'avantatges a identificar:

Els cossos mòbils s'adapten millor a un espai que pugui ser petit. La mobilitat no condiciona tant un espai únic i hi ha més versatilitat per transformar-lo a les necessitats de les diferents situacions.

Inconvenients:

La poca mobilitat que ofereixen algunes connexions elèctriques i les entrades i sortides d'aigua.

Exercici 3. (4punts)

Es demana la solució per realitzar un refugi on es puguin valorar a parts iguals:

- Un procés coherent amb el qual s'arribi a la solució final.
- Simplicitat en l'execució, evitant que hi hagi elements superflus en les formes resultants o que el muntatge no es pugui realitzar ràpidament.
- Efectivitat en les funcions que ha d'acomplir el refugi.
- Correcció en la representació gràfica, tant en el muntatge de les parts com en proporcions i acotacions del resultat final, a més de la presentació.